

Žilinská univerzita v Žiline
Univerzita tretieho veku

Poštová známka Kostol v Čiernom Brode - Hegy

Vypracoval: Silvester Kotul'a
Vzdelávací program: Zberateľstvo

Akademický rok:2023/2024
Semester: letný
Ročník:3.

1. Úvod

Poštová známka Kostol v Čiernom Brode – Hegy

Dňa 27.2.2024 bolo 15.výročie inaugurácie známky Hegyský kostolík v Čiernom Brode – Kostol narodenia Panny Márie. Z tohoto dôvodu a aj vzhľadom na to, že táto známka (aj súvislosti okolo nej) je naozaj zaujímavá som sa rozhodol, že skúsim spracovať jej históriu a prípadne iné ďalšie informácie.

Vzhľadom na to, že samotný kostolík nie je využívaný ani cirkvou a konajú sa tam len bohoslužby v kaplnke oproti tak je pomerne málo materiálov zberateľského charakteru. Aj z toho dôvodu som sa pokúsil hľadať čo najviac podkladov, dokladov a údajov súvisiacich nielen s kostolíkom, jeho históriou ale aj históriou miestnej časti Hegy. Hľadal som v prvom rade filatelistický materiál, v súvislosti s históriou rôzne informácie v časopisoch a knihách, fotky, ktoré by zobrazovali samotný kostolík a tiež i rôzne iné materiály iného charakteru.

Postup a práca nebol klasický filatelistický ale skôr „pátracio – výskumný“ hlavne s využitím zdrojov na internete, rôznych archívov a vlastnej knižnice. Možnosť získať konkrétne fyzické materiály ako som zistil sú dosť obmedzené pre ich relatívne malý počet, ako som už spomenul. A preto teda samotná práca nie je klasickou (forma exponátu), je to skôr ukážka čo sa podarilo zohnať neprofesionálovi o objekte – historickej pamiatke, ktorá bohužiaľ napriek jej vzácnosti a významu nie je predmetom potrebnej starostlivosti.

Obsah práce:

2. Obec a kostol

Obec Čierny Brod sa nachádza v Podunajskej nížine na nive rieky Dudváh pretekajúcej cez obec a administratívne patrí do okresu Galanta a v súčasnosti má cca 1600 obyvateľov.

2.1. História obce

Čierny Brod pozostáva z dvoch častí Vizkelet a Hegy (Hed'). Ich históriu možno zhrnúť nasledovne:

Už samotný sídelný areál oboch obcí vykazuje silné slovanské osídlenie už od 8. storočia (Vizkelet) , v Hedi sa našli stopy z 9. až 11. storočia.

Vizkelet - obec bola doložená z roku 1217 ako Kusoud, neskôr Wyzkeleth Kosod, Wyzkeleth, až v roku 1773 ako Viszkelet.

Hegy - obec je doložená z roku 1337 ako Hygi, z roku 1435 ako Naghegh .

Obce patrili hradu Bratislava, spomínajú sa v listinách Arpádovcov , od 16.storočia panstvu Šintava, od roku 1817 panstvu Čeklís, ktoré tu malo majer a rozsiahly chov oviec.

Z hľadiska cirkevnej hierarchie v stredoveku (už od prvej tretiny 13. storočia) kostol i sídlo fary sídlilo v obci Hed', no v prameňoch sa farnosť označuje ako Vizkelet.

Obce boli v roku 1938 pripojené k Maďarsku a následne sa v roku 1943 obe obce spojili pod spoločným názvom Vizkeket. Od roku 1945 boli opäťovne súčasťou Československa.

V roku 1948 sa už obec premenovala na Čierny Brod.

2.2 Historické mapy:

Pre ilustráciu naozaj starodávnej histórie obcí Vizkelet a Hegy sú doložené rôzne historické mapy, na ktorých je zaujímavé zobrazenie samotného kostola resp. návršia - kopca na ktorom je umiestnený (slovo-názov obce Hegy znamená po slovensky klopec, vrch).

V prílohe sú zobrazené výrezy z týchto máp, ako zdroje boli použité internetová stránka Staré mapy, kniha Vizkelet története a aafb stránka Vizkeleti képek.

V prílohe sú mapy z rokov: 1513, 1567, 1733, 1783, 1822, 1839, 1936, 1939

2.3 História kostolíka + informácie v rôznych prameňoch + aktuálny stav

Jednolod'ový kostol z červených tehál, bez omietky, bez veže, stojí na kopci obce. Kostol bol postavený v rokoch 1220-1230 v románskom slohu. Hoci bol zasvätený na počesť Panny Márie, jeho jediným oltárom bol oltár svätého Štefana. V protokole o návšteve kostola sa už v roku 1756 spomína hlavný oltár a dva bočné oltáre: oltár Panny Márie, oltár sv. Jána Nepomuckého a oltár sv. Antona.

V druhej polovici 16. storočia bol renesančne prestavaný a rozšírený o polygonálnu sakristiu a lode. V tejto podobe však budova nezostala. V roku 1752 bol prestavaný na barokový. Na náklady donátora Istvána Jezerniczkyho boli postavené nové bočné kaplnky. Trojramenný zvon kostola bol odliaty vo Viedni v roku 1711. Druhý prasknutý zvon bol vyliaty v roku 1756 zásluhou Jezerniczského. Dobrodinec zhotovil aj rodinnú hrobku vo svätyni kostola, na kamennú dosku hrobky vyryl svoj a manželkin erb.

V roku 1915 kostol vyhorel. Po odstránení poškodených stenových častí vznikla pôvodná románska fasáda jednolod'ového kostola, členená úzkymi arkádami. V tridsiatych rokoch minulého storočia boli zbúrané bočné lode a veža a budova bola vrátená do pôvodnej podoby. V 70. rokoch minulého storočia bola časť kopca vyhlbená a obmurovaná balvanmi.

Štvorcová loď kostola pokračuje na severovýchod takmer rovnako širokou, mierne nepravidelnou polygonálnou rizalitou svätyne. Na vonkajších stenách desaťmetrovej lode je 12 slepých arkád z polkruhových tehál, navzájom oddelených zvislými trámami. Sedem metrov široké západné priečelie lemujú nástenné zrkadlá, nad románskou bránou sa otvára kruhové okno.

Okrem jednoduchých ramenných kružieb klenby svätyne upútava našu pozornosť len jeden kamenný fragment. Na juh od západnej brány leží 78 cm široká, 43 cm vysoká biela dolomitová doska zamurovaná až na úroveň terénu. Jeho dva tenké prúťiky končia väčšou a menšou berlou, takzvaným jeruzalemským krížom.

S istotou teda vieme len to, že v tureckých časoch opustená budova bola prvýkrát renovovaná v rokoch 1752-53, potom v roku 1915, v rokoch 1940-43 a napokon v 70. rokoch 20. storočia.

Kus náhrobného kameňa alebo oltára zamurovaný. Zdroj : Vízkelet torenete, L.Bukovszky

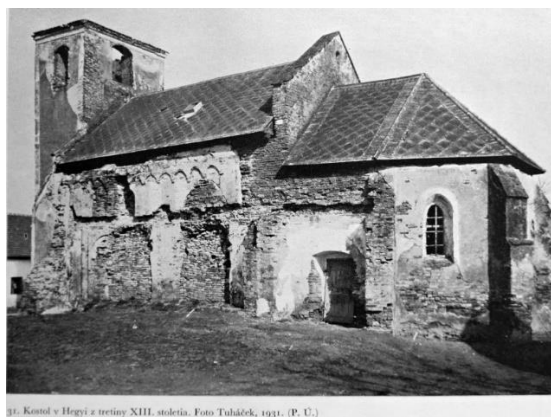
Vedľa kostola bola postavená (v roku 1736) kaplnka Sedembolestnej Panny Márie a baroková socha Pieta na štvorbokom kamennom pilieri a drevená stále funkčná zvonica s dvoma zvonmi. Aktuálny stav kostola a jeho vnútra je zachytený na pohľadnici z archívu S.Kotuľu.

2.4 Zobrazenie kostola :

2.4.1 Historické fotografie

Zdroj: Terra Hirujsag, 21.9.1939,

31. Kostol v Hegyi z tretej XIII. stuletia. Foto Tuháček, 1931. (P. U.)

Zdroj: FB Slovensko na historických fotografiách, autor Tuháček, 1931

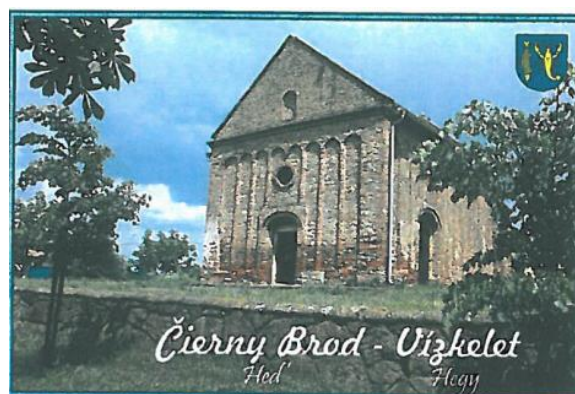
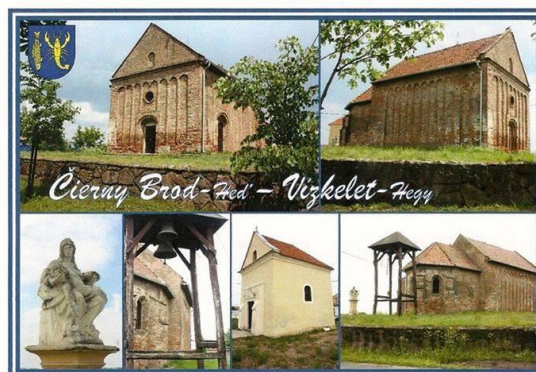
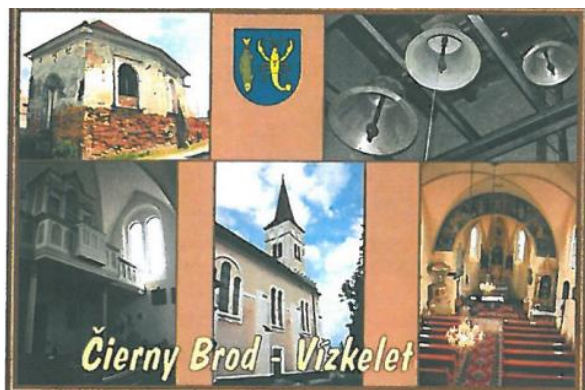

171. kép: A hegyi templom eredeti barokk belső tere a 20. század harmadik évtizedében

Vnútro kostola, Zdroj: Vizkelet képek

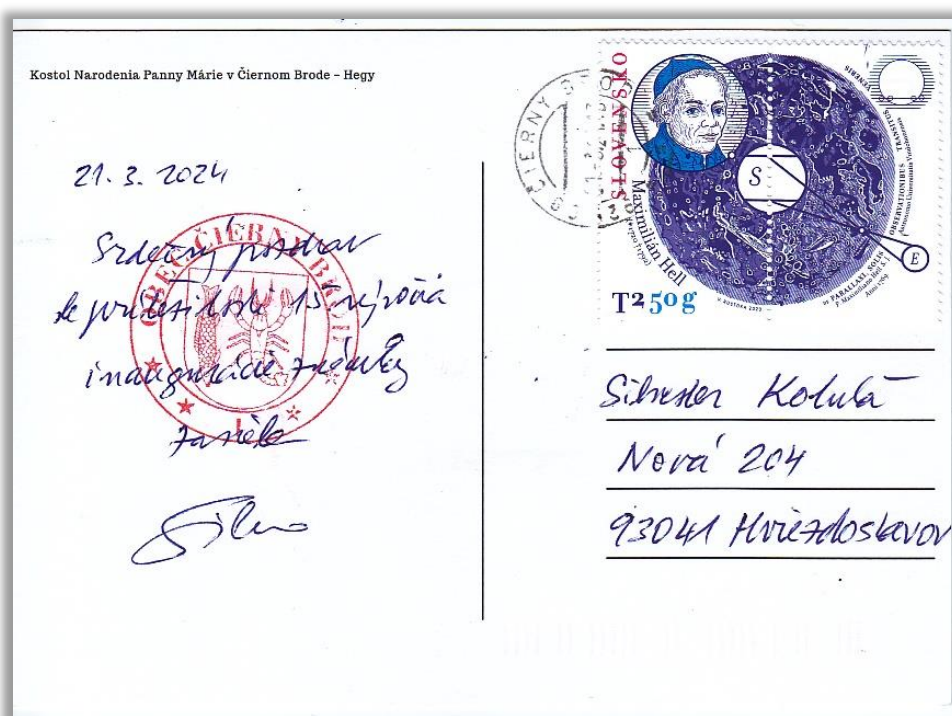
2.4.2 Pohľadnice

Vzhľadom na malý počet materiálov som si niektoré vyrobil ako suveníry s použitím vlastných fotografií. Napríklad tak som si zhotovil pohľadnicu, ktorú som poslal s poštou v Čiernom Brode

Zdroj: Vizkeleti Újság

Zdroj: archív S.Kotul'a

2.5. Obec aktuálne a erb

Erb obce odkazuje na bývalé hlavné zamestnanie tu žijúcich ľudí: rybolov a lov krabov (nie je v Heraldickom registri Ministerstva vnútra).

3. Známk

3.1 Historické súvislosti vzniku známky (prechod na Euro) a emisia známok Kultúrne dedičstvo

Podpisom Prístupovej zmluvy k Európskej únii (16. apríla 2003 v Aténach) sa Slovenská republika zaviazala k vstupu do Hospodárskej a menovej únie a k zavedeniu spoločnej meny – eura. Bol prijatý Národný plán zavedenia eura, ktorý predstavoval plán jednotlivých krokov, ktoré bolo potrebné uskutočniť pre bezproblémové a úspešné zavedenie eura v celom hospodárstve SR. Okrem iných povinností a záväzkov zavedenie eura sa prirodzene dotýkalo i poštových služieb. Už v prvý pracovný deň Nového roku sa začalo používať 12 druhov poštových známok. Nominálna hodnota už bola na nich vyznačená v novej mene euro.

Vydanie novej známky býva zvyčajne spoločenskou udalosťou. A preto aj prvá emisia slovenských eurových známok bola symbolicky uvedená do života 23. januára v Dražovciach, v mestskej časti Nitry pričom známka s a najvyššou hodnotou v tejto sérii (2 €) zobrazuje románsky kostolík sv. Michala Archanjela, ktorý sa už tisícrocie je súčasťou kopca nad obcou Dražovce.

Podobne boli inaugurované i niektoré ďalšie známky ako aj 0,33 € známka Čierny Brod dňa 27.2..2009 v Čiernom Brode.

Zaujímavou situáciou spojenou so skutočnosťou bola následná možnosť používania známok, pretože známky s nominálnou hodnotou v slovenských korunách bolo možné používať ešte po celý rok 2009. Pre filatelistov vznikla vlastne zaujímavá situácia, keď v určitom období (t.j. do 31.12.2009) bolo možné použiť pre poštový styk trojkombináciu známok a to s nominálom v slovenských korunách, takzvané známky navždy a známky v nominálnou hodnotou v eurách (niekoľko ukážok je v prílohe).

3.2 Proces tvorby známky + autori

Príprava základnej série prvých eurových poštových známok bola náročným projektom, ktorý nemá obdobu v histórii slovenskej známkovej tvorby. S prípravou nových eurových poštových cenín sa ako prvá zaoberala Námetová komisia na MDPT SR. Okrem pamätnej prvej slovenskej eurovej známky plánovanej na deň zavedenia novej meny Euro 1. 1. 2009, boli na základe požiadaviek Slovenskej pošty prerokovávané námety pre 8 výplatných známok, ktoré by reprezentovali súčasné územno-právne usporiadanie Slovenska, tj. 8 Vyšších územných celkov 8 krajov, neskôr zástupcovia SP, a. s. vyslovili požiadavku o rozšírenie série známok na 12 emisií z dôvodu zabezpečenia dostatočného množstva poštových známok po zavedení meny Euro a preto prezentovali nový návrh na emisný rad výplatných známok, ktorý by bol venovaný kultúrnemu dedičstvu Slovenska. Ten by najlepšie korešpondoval s novými eurovými bankovkami, reprezentujúcimi európske kultúrne dedičstvo formou umelecko-historických slohov od rímskej architektúry po modernú, resp. súčasnú architektúru. Na rozdiel od bankoviek ale prvá séria slovenských eurových známok nemohla byť venovaná historickému prierezu umeleckých štýlov a to z viacerých dôvodov. Po prvé preto, že na našom území, ktoré nebolo autonómnou súčasťou Rímskej ríše, nie sú zachované reprezentatívne pamiatky rímskej architektúry, pretože boli objavené len vo fragmentoch archeologickým výskumom. Po druhé preto, že od doby rímskej po súčasnosť by na 12-tich emisiách známok nebolo možné reprezentovať 12 významných architektonických slohov. Najpodstatnejším faktorom ale bolo, že zatiaľ čo eurové bankovky boli zatiaľ vydané len raz a ich dizajn sa za 10 rokov od vytvorenia Eurozóny nezmenil, výplatné poštové známky sú vydávané každý rok. A tak bolo potrebné pre ne zabezpečiť dostatočnú tematickú škálu minimálne na 5 rokov.

Z vyššie uvedených dôvodov sú prvé eurové výplatné známky venované predrománskym a románskym pamiatkam 9. – 13. storočia a teda POFIS v spolupráci Ústavom dejín umenia SAV pripravil výber pamiatok reprezentujúcich aktuálne administratívne usporiadanie Slovenska na VÚC.

Výber pamiatok na eurové známky: Bratislavský VÚC - Kostol sv. Križa v Hamuliakove, kostol Matky Božej v Boldogu Banskobystrický VÚC - Kostol sv. Egídia v Iliji, rotunda sv. Margity v Šiveticiach Košický VÚC - Kostol vo Svätuštiach Nitriansky VÚC - Kostol sv. Michala archanjela v Dražovciach, premonštrátsky kláštor P. Márie v Bíni Prešovský VÚC - Kostol sv. Martina v Spišskej Kapitule Trenčiansky VÚC - Kostol sv. Jána Krstiteľa v Sedmerovci Pominovciach Trnavský VÚC - Kaplnka sv. Margity v Kopčanoch, kostol P. Márie v Čiernom Brode Žilinský VÚC - Kostol sv. Štefana kráľa v Žiline – Závodí

Tento výber sa pritom riadil kritériom významnosti jednotlivých pamiatok, resp. prezentácie tých, ktoré doteraz neboli využité v slovenskej známkovej tvorbe. Vzhľadom na to, že architektúra bola v minulosti nositeľkou ďalších umeleckých druhov, boli na známky vybrané okrem typických typov architektúry (Kopčany, Dražovce) aj motívy nástennej maľby (figúry apoštolov zo Žiliny, symboly evanjelistov a starozákonných prorokov z Hamuliakova), architektonická plastika (atlant z hlavice príporu portálu v

Bíni, Leo albus zo Spišskej Kapituly, detail hlavíc z portálu v Ilji) alebo liturgické, sochársky dekorované objekty (krstiteľnica so žehnajúcim Kristom z Boldogu).

Autormi výtvarných návrhov a rytiami poštových známok sú umelci:

- 0,01 €, Kaplnka sv. Margity, Kopčany – Peter Uchnár, Arnold Feke
- 0,02 €, Rímsko-katolícky kostol Panny Márie, Boldog – Peter Augustovič, Rudolf Cigánik
- 0,05 € Rotunda sv. Margity, Šivetice – Igor Benca, Rudolf Cigánik
- 0,10 € Rímsko-katolícky kostol sv. Jána Krstiteľa, Sedmerovec-Pominovce – Róbert Brun, Rudolf Cigánik
- 0,20 €, Cigánik Evanjelický (pôvodne rímsko-katolícky) kostol vo Svätuštiach – Arnold Feke
- 0,33 €, Pôvodne rímsko-katolícky kostol Narodenia Panny Márie, Čierny Brod – Peter Augustovič
- 0,50 €, Rím.-kat. katedrálly kostol sv. Martina, Spiš.Podhradie-Spiš.kapitula – P.Uchnár, A.Feke
- 0,66 €, Rímsko-katolícky kostol sv. Egídia, Ilija – Igor Benca
- 0,83 €, Rímsko-katolícky kostol sv. Štefana kráľa, Žilina-Závodie – Róbert Brun
- 1 €, Rímsko-katolícky kostol Panny Márie, Bňa – Karol Felix, František Horniak
- 1,33 €, Rímsko-katolícky farský kostol sv. Kríža, Hamuliakovo – Dušan Kállay, Martin Činovský
- 2 €, Rímsko-katolícky kostol sv. Michala Archanjela, Dražovce – Karol Felix, František Horniak

Príprava eurových poštových známok bola pre SP, a. s., príležitosťou na zmenu a aktualizáciu dizajnu výplatných známok tak, aby korešpondovali s „duchom doby“. Poštová známka ako cenina a zároveň miniatúrne grafické dielo by nemala byť úžitkovou fosíliou, ale mala by odzrkadľovať dobu, v ktorej vznikla. Podobne ako umelecké dielo, ktoré nie je len samostatným estetickým objektom alebo privátnou výpoveďou umelca, ale zároveň svedectvom a dokumentom o súdobej spoločnosti.

Nový zamýšľaný dizajn známok bol zároveň príležitosťou oslovit', na základe referencií renomovaného filatelistu Vojtecha Jankoviča, mladého dizajnéra svetového významu Petra Biľaka. Ten absolvoval na bratislavskej VŠVU v Bratislave odbor grafiky a v súčasnosti pôsobí ako pedagóg na Kráľovskej univerzite v Haagu, kde vyučuje typografiu a grafický dizajn. Peter Biľak sa dokonca dokázal presadiť aj v holandskej známkovej tvorbe. Pre Holandskú kráľovskú poštu pripravil niekoľko výplatných známok. A nakoniec, P. Biľak je autorom vlastného fontu Fedra, ktorý ako jeden z mála svetových fontov programovo rieši šírku medzier medzi písmenami vo vzťahu ich šírky. Všetky uvedené Biľakove skúsenosti boli dostatočnou zárukou pre úspešnú realizáciu prípravy nového dizajnu eurových známok, s ktorými má ako jediný Slovák dlhoročné skúsenosti. Na základe podkladu fasády tehlového kostolíka v Čiernom Brode pripravil P. Biľak dva prototypy:

1) „L systém“ založený na autorskom fonte Fedra usporiadanom do tvaru písmena L, ktorého dlhšie rameno bolo tvorené domicilom „SLOVENSKO“ a kratšie rameno pozostávalo z výraznej nominálnej hodnoty s dvoma desatinnými miestami so symbolom Eura,

2) „Perforačný systém“ vychádzajúci zo štruktúry perforácie, z ktorej otvorov by sa dal flexibilne komponovať nielen domicil „Slovensko“, ale aj nominálna hodnota.

Konečný model výplatných eurových známok tak bol vytvorený v spolupráci Petra Biľaka a Petra Augustoviča. V prvej etape použil P. Augustovič dekoratívne šrafovanie na dotvorenie obrazového motívu kvôli tomu, aby sa pri celoplošnom šrafovaní vyhlo nežiaducemu optickému efektu, tzv. „moiré“. Na základe požiadavky Generálneho riaditeľa SP, a. s., aby sa finálny dizajn známok v sérii pridržiaval Biľakovho prototypu, bolo nakoniec šrafovanie realizované po celej ploche známky. Na základe dohody s P. Biľakom Peter Augustovič finalizoval konečný dizajn výplatných známok podľa výtvarných návrhov kolektívu autorov. Ten bol tvorený najvýznamnejšími tvorcami slovenských poštových známok, prevažne absolventov grafickej špeciálky Albína Brunovského (P. Augustovič, I. Benca, R. Brun, R. Cigánik, M. Činovský, K. Felix, D. Kállay) a mladšími absolventmi bratislavskej katedry grafiky VŠVU, žiakmi D. Kállaya a M. Činovského (P. Uchnár, A. Feke). Výnimku tvoril len rytec František Horniak, ktorý nie je absolventom VŠVU, ale na jedného z najlepších slovenských rytcov známok sa vypracoval aj vďaka priateľstvu s viacerými Brunovského žiakmi (M. Činovský, K. Felix, I. Benca). Umelci pritom boli vyberaní pre jednotlivé námety podľa toho, z akého regiónu pochádzali, a ku ktorým pamiatkam mali osobitný vzťah.

Vzhľadom na skutočnosť, že PTC Praha nedokázalo z kapacitných dôvodov vyrobiť všetky plánované eurové známky vyrobiť technikou oceľorytiny, museli byť známky rozdelené do troch technologicky odlišných skupín.

1) 8 výplatných známok a nominálnymi hodnotami korešpondujúcimi s euromincami vytlačenými na stroji WIFAG, tj. rotačnou oceľotlačou v kombinácii s hĺbkotlačou (farebnosť 1 + 2 – oceľorytina + hĺbkotlač).

2) 3 ofsetové známky s najčastejšie používanými hodnotami podľa platnej tarify SP, a. s. (plná farebnosť v CMYK). Z tohto dôvodu pripravil P. Augustovič aj nový výtvarný návrh na známku Čierny Brod, pretože pôvodný Biľakov návrh by podľa názoru viacerých členov Realizačnej komisie po formálnej stránke nekorešpondoval s ostatnými známkami v sérii. Na základe tejto názorovej nejednotnosti potom generálny riaditeľ SP, a. s. rozhodol o vyradení Biľakovej známky zo série prvých eurových známok. Mimoriadne progresívny návrh P. Biľaka nakoniec našiel uplatnenie v novej eurovej celine – poštovom lístku s predtlačenou známkou, ktorá spolu s novou celinovou obálkou zavŕšila emisný rad Kultúrne dedičstvo Slovenska – predrománske a románske pamiatky.

3) Do série známok nakoniec patrí aj známka Hamuliakovo. Znáмка bola naplánovaná na oceľotlač z plochých platní strojom WAITE (farebnosť 1 oceľorytina + 4 ofset) preto, aby celá séria známok reprezentovala všetky tlačiarenské technológie používané doteraz v známkovej tvorbe a zároveň aj všetky typy tlačových listov.

3.3 Inaugurácia známky V Čiernom Brode

Dedinka Čierny Brod sa zásluhou kostolíka v miestnej časti Hegyi (Hedi) teda dostala na slovenskú výplatnú známku - známka s nominálom 33 eurocentov, čo zodpovedalo vtedajšej hodnote poštovného pre listy 2. triedy do hmotnosti 50g.

V miestnom kultúrnom stredisku sa v piatok 27. februára 2009 zišli nielen mnohí obyvatelia obce, ale aj filatelisti z Galanty, Nitry, Serede, Trnavy aj ďalších miest. Slávnosť uviedol starosta obce, bol aj kultúrny program, ktorý zodpovedal národnostne zmiešanej obci Poštovú známku predstavil vedúci odboru POFIS p. Martin Vančo, na pódiu dostali k pokrsteniu známky príležitosť aj ďalší pozvaní hostia – autor známky, zástupcovia samosprávy z Galanty aj krajského mesta Trnava i miestny pán farár. Návštevníci si vypočuli aj prednášku o historických zaujímavostiach Č. Brodu a na malej nástenke bola pripravená stručná poštová história obce.

Deň slávnosti bol súčasne inauguračný deň novej slovenskej poštovej celiny s motívom Čierneho

Brodu a FDC. O všetky filatelistické materiály bol veľký záujem návštevníkov a tak autogramiáda autora po slávnosti priniesla možnosti vzniku hodnotných suvenírov.

Zdroj: Infofila.cz

3.4 Filatelistické produkty súvisiace so známkou:

Kultúrne dedičstvo Slovenska: Kostol v Čiernom Brode

Katalógové číslo: 443
Autor výtvarného návrhu známky: Peter Augustovič
Deň vydania: 02. 01. 2009
Tlačiareň: Poštovní tiskárna cenin, a. s. Praha
Technika tlače: ofset
Rozmery známky: 26,5 x 33,9 mm
Náklad známok: 1 mil.
Autor motívu na FDC: Peter Augustovič
Rytec FDC: Ľubomír Žalec
Návrh na FDC pečiatku: Peter Augustovič
Tlačiareň FDC: TAB, s.r.o., Bratislava
Technika tlače: oceľotlač z plochých platní
Náklad FDC: 3200 ks

Zdroj : <https://www.mindop.sk>

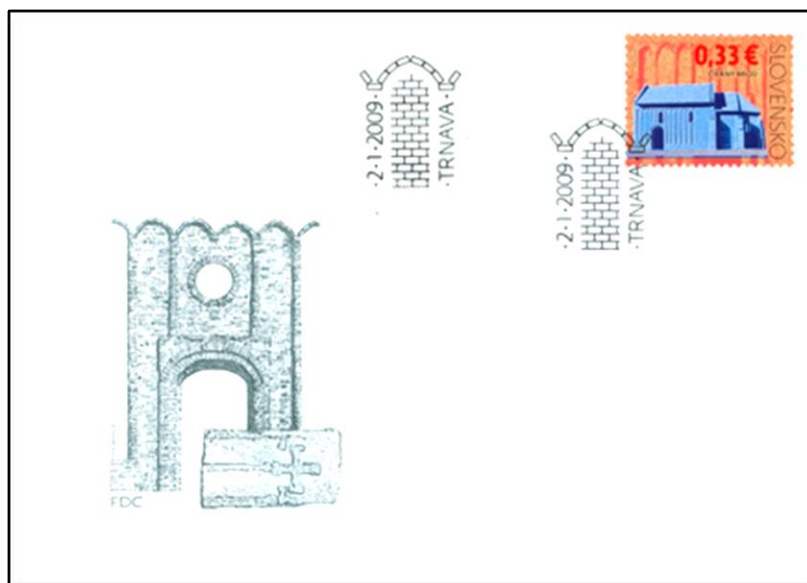
Poznámka:

Pri zmene SK na Euro sa menili ceny nasledovne : do 31.12.2008 bola hodnota tarify T1 50g...16 SK a T2 50g...10 SK, po 1.1.2009 sa zmenili tieto tarify takto: T1 50g...0,53 € a T2 50g na 0,33 €.

Vzhľadom na to, že od polovice roku 2009 (1.7.2009) sa znovu zmenili cenové tarify, keď sadzba T2 50g... 0,33 € sa zmenila na 0,40 €, bolo už využitie známky Čierny Brod problematické.

3.4.1 Obálka prvého dňa FDC 443, 2.1.2009, autor P.Augustovič

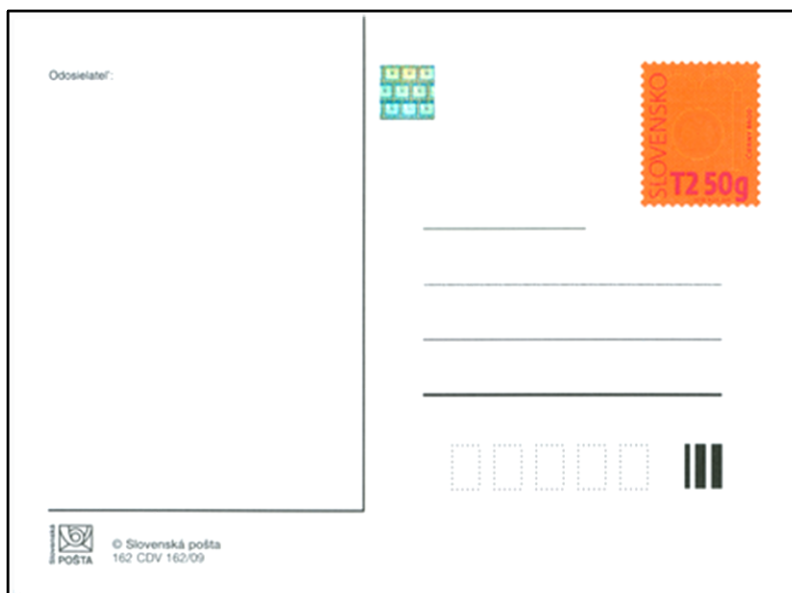
Súčasne s poštovou známkou bola vydaná obálka prvého dňa vydania s domicilom Trnava a s pečiatkou FDC s dátumom 2. 1. 2009. Na FDC je zobrazený portál kostola spolu s kruhovým oknom a kamennou náhrobnou platňou osadenou do fasády kostola.

3.4.2 Poštové lístky s motívom kostolíka

CDV 162, vydané, 27.2.2009.

Poštový lístok vytlačenou známkou T2 50 gramov. Motívom na známke je detail rozetového okna s lizénami na západnej fasáde kostola v Čiernom Brode (autor predlačenej známky P.Biľak)

Ďalej boli vydané poštové lístky s prítlačou pre rôzne príležitosti s uvedeným motívom pod číslami 163 až 176.

CDV 162

CDV 163, 27.2.2009, Uvedenie poštovej známky Kostol v čiernom Brode

CDV 164, 1.5.2009, 100 rokov Čiernohorskej železnice

CDV 165, 6.5.2009, ESSEN 2009

CDV 166, 14.5.2009, Národná filatel.výstava Slovensko 2009

CDV 167, 14.5.2009

CDV 168, 16.5.2009

CDV 169, 5.6.2009

CDV 170, 3.9.2009

CDV 171, 26.9.2009

CDV 172, 2.11.2009

CDV 173, 20.11.2009

CDV 174, 28.11.2009

CDV 175, 18.12.2009

CDV 176, 14.12.2009

CDV 176a , 14.12.2009 – 2+10 SK (len s PPP)

A ako filatelistickú zaujímavosť je možné uviesť „mimoriadne“ vydanie poštového lístku s natlačenou známkou Devín (2 SK) a s dolepenou známkou Kežmarok (10 SK), pričom lístok bol opečiatkovaný príležitostnou pečiatkou 31.12.2009. Tento PL bol nepredajný a rozdával sa filatelistom ako suvení, ktorí ho mohli poslať v uvedený deň. Ale v katalógu Zberateľa je tomuto lístku priradené číslo 176a. CDV 177, nebolo obsadené Podľa vysvetlenia POFISU zo dňa 4.2.2014 bolo číslo 177 rezervované poštovému lístku, ktorý ale nebol oficiálne vydaný.

CDV 178, 1.4.2010, Slovenskí medailisti ZOH Vancouver 2010

CDV 182, 4.6.2010, Bratislavské zberateľské dni 2010

CDV 186, 23.9.2010 Karol Felix - Na ceste

3.4.3 Poštové lístky CDV dofrankované známkou

Po úprave poštovného z 0,75 € na 1,00 € za poštový lístok s prítlačou sa použilo riešenie, keď na poštový lístok CDV 314 s nominálom 0,65 € sa dolepila známka Kostol v Čiernom Brode s nominálom 0,33 €.

CDV 324, 18.5.2023, Plavba remorkéra Pentcho

CDV 325, 1.6.2023, Výstava BratislavaFILA 2023

CDV 326, 2.6.2023, Bratislavské zberateľské dni 2023

CDV 327, 7.7.2023, Anketa o najkrajšiu poštovú známku 2023

CDV 328, 8.9.2023, Sberateľ 2023

CDV 329, 26.10.2023, Ulm 2023

CDV 330, 18.12.2023, Deň poštovej známky a filatelie 2023

Uvedené poštové lístky sú v prílohe.

3.4.4 Pečiatky

Príležitostná ručná pečiatka použitá pri uvedení známky 27.2.2009 , autor Peter Augustovič

4. Iné produkty a materiály súvisiace s kostolom a obcou

- zaujímavý papierový model

V roku 2017 uverejnil Pavla Štyla ze Žďáru nad Sázavou, ktorý je známym autorom modelov sakrálnych stavieb t.j. kaplniek a kostolíkov z papiera a iných materiálov. Na webe www.pavelstyl.cz má voľne k dispozícii na stiahnutie a teda i zhotovenie modelu aj kostol Narodenie panny Márie v Čiernom Brode.

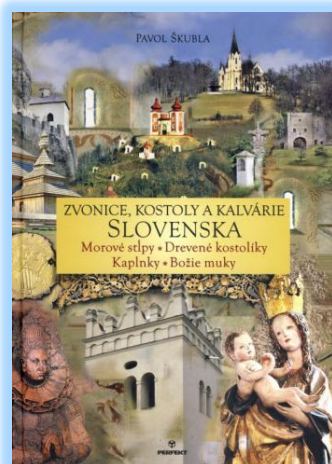
- kostolík v médiách (krížovka)

Ako jeden zo zaujímavých spôsobov prezentácií tohto kostola je jeho použitie pri vytvorení krížovky uverejnenej v Župnom magazíne Trnavského kraja z roku 2013:

- Zvyky, povesti a mýty

V knihe Zvonice, kostoly a kalvárie Slovenska autor Pavol Škubla uvádza, že raz do roka na sviatok Sedembolestnej Panny Márie (15.septembra) sa na voľnom priestranstve v areáli kostola koná bohoslužba. Treba poznamenať, že pozemok je majetkom obce ale objekty (aj budovy) patria cirkvi. Podľa tvrdenia miestnych v kaplnke pod oltárom začína tunel, ktorý vedie tromi smermi. Jedna časť ústi pri šľachtickej kúrii neďaleko kaplnky, druhá v Kaplnke Svätej Anny v Čiernom Brode a tretia časť vedie až k židovského cintorínu v susedných Košútoch.

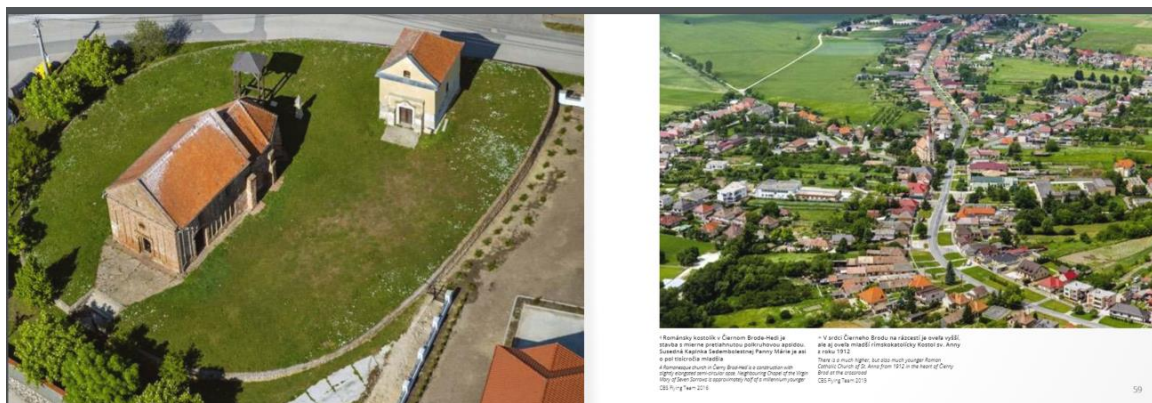

- Publikácia „VIA BOHEMICA“

V roku 2012 bola podpísaná realizácia projektu VIA Bohemica medzi MAS Dudváh spoločne s MAS Čierna voda a MAS Moravský kras o.s. ~CR) ., MAS je skratka pre Miestnu akčnú skupinu.. VIA Bohemica bola starobylá obchodná cesta spájajúca Prahu s Budínom prechádzajúca územím projektových partnerov a vznikla vlastne ako obchodná cesta v 14.storočí na podporu ekonomiky a rozvoja. V rámci projektu je spracovaná formou podrobnej informačnej brožúry (v anglickom, nemeckom, slovenskom a maďarskom jazyku)podrobná história tejto cesty a spracovaná informácia o objektoch a pamiatkach, a ako marketingový výstup informácie o produktoch a službách vyskytujúcich sa v súčasnosti v rámci tejto trasy. Časť je venovaná aj Čiernemu Brodu.

- Galanta z neba

V edícii vydavateľstva CBS je v knihe Galanta a okolie z neba z roku 2019 zobrazený pohľad na samotnú obec a aj pohľad na kostolík v časti Heď.

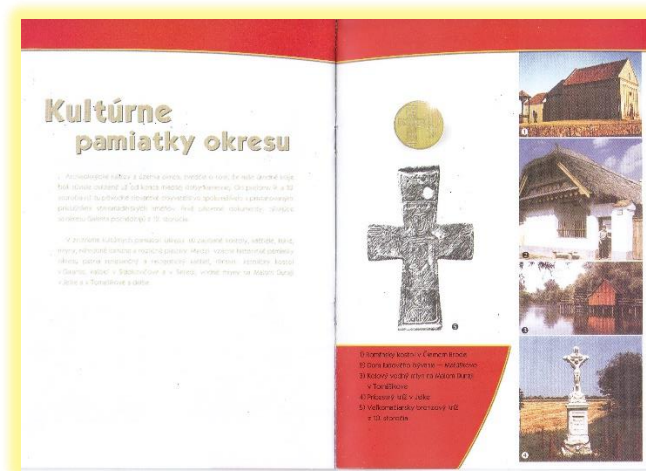
- Ilustrovaná encyklopédia pamiatok Slovensko – autor Peter Kresánek

Informácia o kostole a obci Hegy je uvedená aj vo vynikajúcej publikácii, ktorej autorom je Peter Kresánek. Ide o naozaj bohato ilustrovanú encyklopédiu pamiatok a pamätihodností Slovenska , vydané vydavateľstvom Simplicissimus – 1.vydanie v roku 2009. Zaujímavosťou tejto nevšednej knihy je , že bola spracovaná aj do podoby e-knihy ako 5. vydanie v roku 2021.

Príloha – 3.2

- Brožúra „Vítame Vás v okrese Galanta“

V rámci stručnej informatívnej brožúry Vítame Vás v okrese Galanta (rok vydania 1996) je fotografické zobrazenie kostolíka v súvislosti s pamiatkami z románskej doby (viď príloha).

- Ručne maľované obrazy (podľa fotografií)

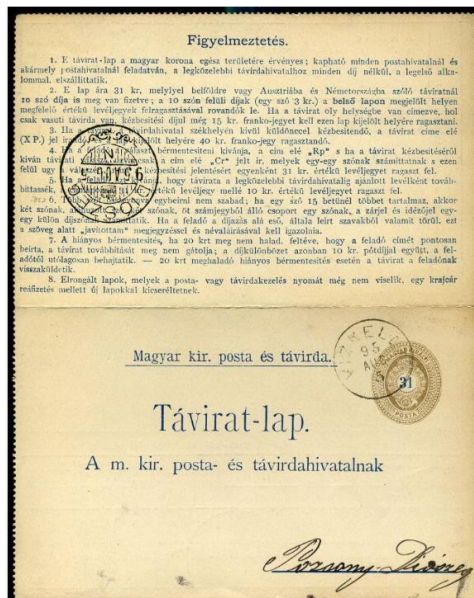

- Mobilná aplikácia pre OS Android

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.alphabetpartner.ciernybrod>

- Aukčné weby

Vízkelet (Čierny Brod) 1895. Zapečatený telegramový lístok odoslaný do Bratislavy

Zdroj: <https://www.mutargy.com/konyv-papirregiseg/vizkelet-ierny-brod-1895-dijjegyes-zart-tavirat-lap-pozsonydioszegre-kuldve-vizkelet-brod-1895-stationery-sealed-telegram-card-to-pozsonydioszeg>

- Laszlo Bukovszky: Vízkelet története

V roku 2022 vydala obec Čierny Brod knihu Vízkelet története s podtitulom : A legrégebbi koroktól az Osztrák-Magyar Monarchia bukásáig (Od najstarších vekov až do pádu Rakúsko - Uhorskej monarchie).

V knihe je zobrazených niekoľko artefaktov týkajúcich sa poštovej histórie:

217. kép: Hegy község pecsétje (1872)

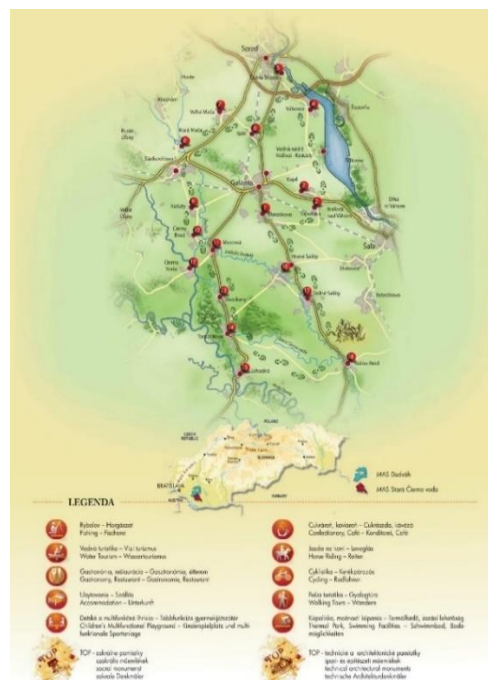
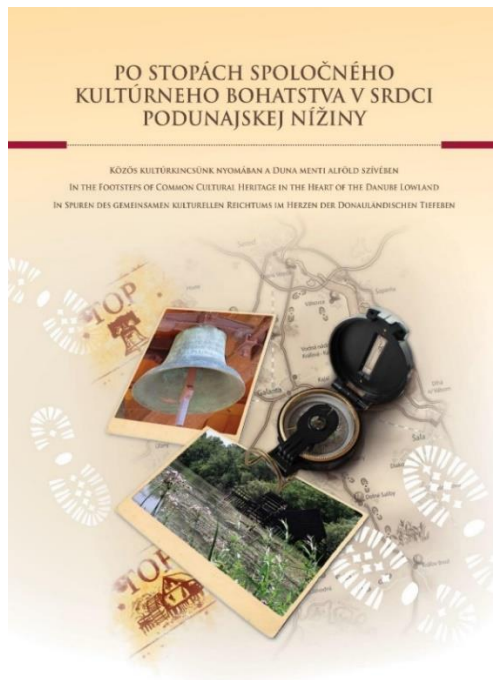

221. kép: Vízkelet község pecsétje (1888)

220. kép: Vízkelet község tipáriumma a 19. század második feléből

- Baedeker: Po stopách spoločného kultúrneho bohatstva v srdci Podunajskej nížiny

- Illustrated encyclopedia of monuments, Peter Kresánek,

5: Literatúra a zdroje

- Bukovszky László, Vízkelet története, rok vydania 2022, 294 strán, vydal Obecný úrad Čierny Brod
- Románske kostoly slovenské, Valér A.Zavarský, vydala Matica slovenská v roku 1943, Digitálna kópia:
<https://knihydominikani.sk/stiahnut/kniha/zavarsky-valer-aurel-sj-slovenske-kostoly-romanske/>
- Illustrated encyclopedia of monuments, Peter Kresánek, Simplicissimus vydavateľstvo s.r.o. 2009, strán 983, ISBN 978-80-969839-1-9
- Ladislav Šášky : Umenie Slovenska- obrazový sprievodca po pamiatkach, Tatran,1980, strán 632, USL 061-044-88
- Zvonica, kostoly a kalvárie Slovenska, Pavol Škubla, vydal Perfekt, 2015, 256 strán

Internet

- Katalog výstavy „Národná filatelistická výstava Slovensko 2009“, Nitra 14.5.-17-5-2009, str.6-16
- Darabanth.com, aukčný server
- TERRA Hírújság – regionálne noviny-distribúcia tzv.Mátyuasföld (Matúšova zem- oblasťná organizácia cestovného ruchu)
- <https://www.infofila.cz/inauguracia-postovej-znamky-cierny-brod-r-2-c-3123>
- www.ciernybrod.sk
- www.galantacity.sk
- www.postoveznamky.sk
- www.staremapy.sk
- <https://apsida.sk/c/1809/cierny-brod-hed>
- Web National Geographic
<https://ng.24.hu/kultura/2022/02/27/vizkelet-kozepkori-eredetu-temploma/>
- Blog Luboš Vodička
<https://blog.sme.sk/lubosvodicka/historia/cierny-brod-a-jeho-hegysky-kostol>
- Vývoj cirkevnej správy na Slovensku, Vladimír Drábik a kol., KRAKOV 2010, digitálna kópia v Biblioteca Historica Tyrnaviensis
- Facebooková skupina Vízkeleti képek, čiže Obrázky z Čierneho Brodu, kde obyvatelia alebo rodáci uverejňujú fotky z histórie obce z oblasti športovej, kultúrnej alebo samotného každodenného života v obci
- Facebooková skupina Slovensko na historických fotografiách
- Zberateľ 04/2009 – prehľad príležitostných pečiatok
- Zberateľ 02/2009 -Nové slovenské známky – Kultúrne dedičstvo Slovenska
- Sv.Gabriel, Informačný bulletin, článok Novinky Slovenskej pošty, 1/2009
- Matica Slovenská- Magazín Slovensko č.1/2009, Ako sa rodili prvé euro známky
- Webová stránka regionálnych novín Terra Hírújság
<http://archivum.terrahirujsg.sk>
Článok o Hegyskom kostole z 20.októbra 2013 od kronikára obce Gézu Kozmu

Prílohy:

Príloha k bodu 2.2 Historické mapy

Rok 1513

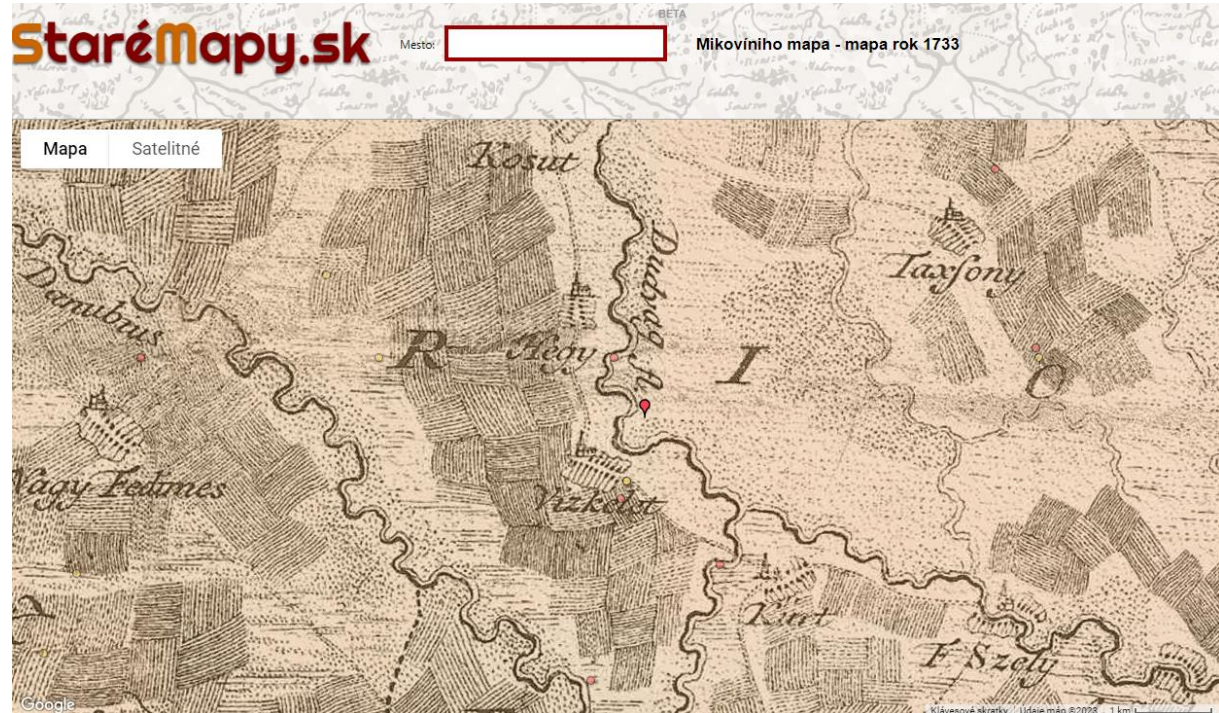

Rok 1567

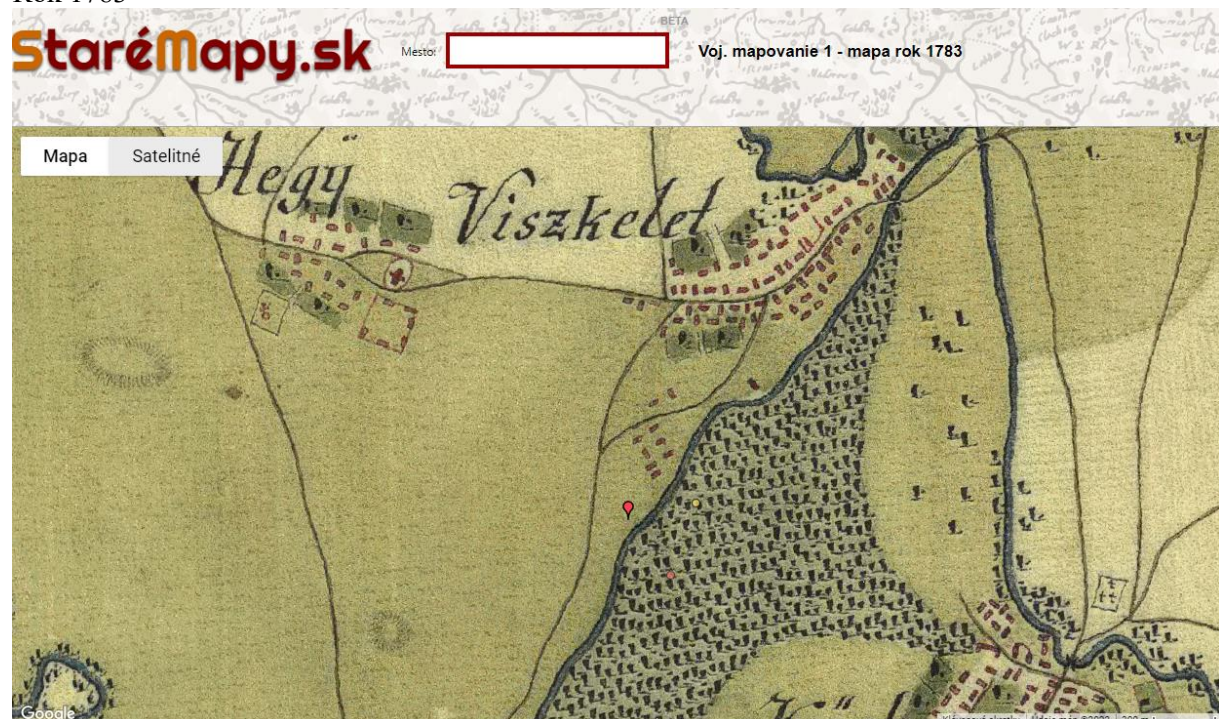

50. kép: A Magyar Királyság 1567-ben kiadott térképe (részlet)

Rok 1733

Rok 1783

Rok 1822

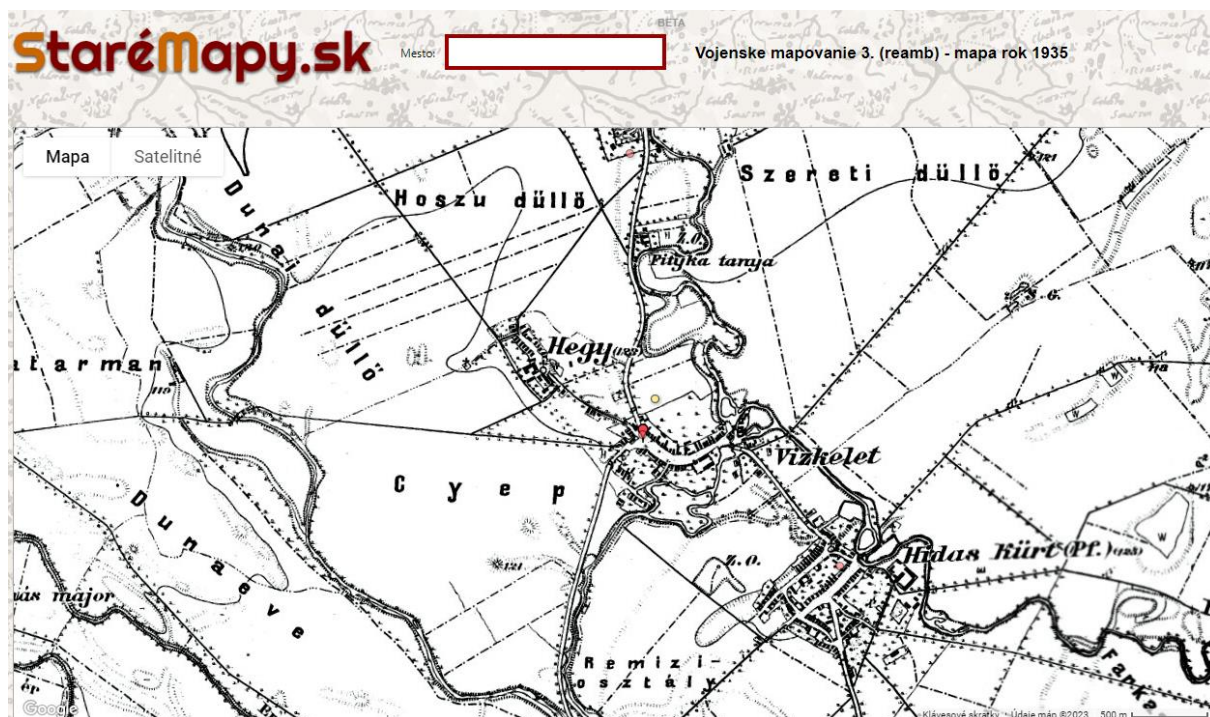

160. kép: Esztergom Főegyházmegye térképe (1822)

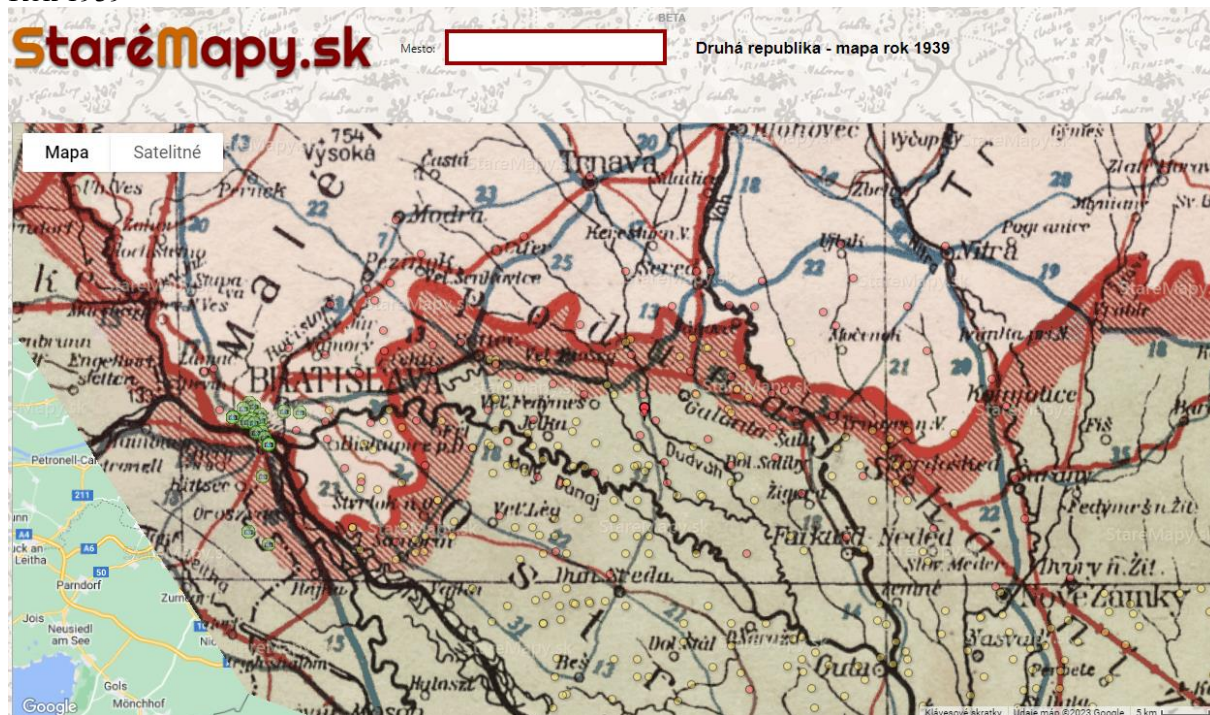
Rok 1839

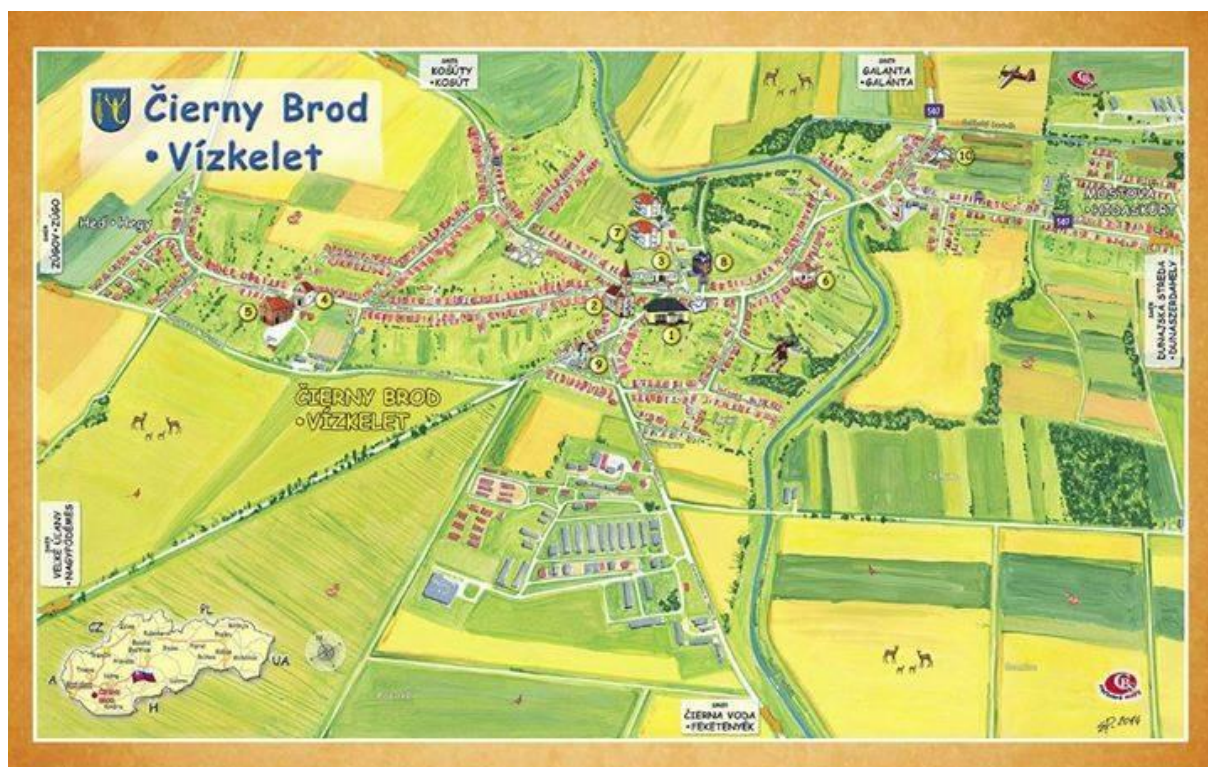
Rok 1936

Rok 1939

Aktuálny stav

Príloha k bodu 3.4.2

Poštové lístky CDV (zdroj archív: S.Kotul'a)

CDV 162, 27.2.2009, predtlačená známka T2 50g

CDV 163

CDV 164

CDV 165

CDV 166

CDV 167

CDV 168

CDV 169

CDV 170

CDV 171

CDV 172

CDV 173

CDV 174

CDV 175

CDV 176

CDV 176a

CDV 178

CDV 182

CDV 186

Príloha k bodu 3.4.3

Poštové listky CDV dofrankované známkou (zdroj archív: S.Kotul'a)

CDV 324

CDV 325

CDV 326

CDV 327

CDV 328

CDV 329

CDV 330

Príloha k bodu 3.1

Dátum 5.6.2009, hodnota 1,66 €

Dátum 4.3.2009, hodn ota 0,53 €

Dátum 26.5.2009, hodnota 0,53 €

Dátum 10.3.2009, hodnota 1,40 €

Obsah

3. Úvod

Poštová známka Kostol v Čiernom Brode – Hegy

Obsah práce:

4. Obec a kostol

2.1. História obce

2.2 Historické mapy:

2.3 História kostolíka + informácie v rôznych prameňoch + aktuálny stav

2.4 Zobrazenie kostola :

2.4.1 Historické fotografie

2.4.2 Pohľadnice

2.5. Obec aktuálne a erb

3. Známk

3.1 Historické súvislosti vzniku známky (prechod na Euro) a emisia známok Kultúrne dedičstvo

3.2 Proces tvorby známky + autori

3.3 Inaugurácia známky V Čiernom Brode

3.4 Filatelistické produkty súvisiace so známkou:

3.4.1 Obálka prvého dňa FDC 443, 2.1.2009, autor P.Augustovič

3.4.2 Poštové lístky s motívom kostolíka

3.4.3 Poštové lístky CDV dofrankované známkou

3.4.4 Pečiatky

4. Iné produkty a materiály súvisiace s kostolom a obcou

5: Literatúra a zdroje

6.Prílohy:

Príloha k bodu 2.2 Historické mapy

Príloha k bodu 3.4.2 Poštové lístky s motívom kostolíka

Príloha k bodu 3.1